

แนวทางการติดตามความเสี่ยงของกองทุนรวม
ภายใต้บริบทของการลงทุนที่มีความเชื่อมโยง

การศึกษานี้วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของการลงทุนและจุดเชื่อมต่อสำคัญ
ในธุรกิจจัดการลงทุน ที่สามารถส่งผ่านความเสี่ยงระหว่างกันได้ในภาพรวม
เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแบบจำลองติดตามความเสี่ยง การจัดทำหลักเกณฑ์
และการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นข้อมูลให้กับผู้ลงทุน

“COVID-19 induced market stresses underscored the interconnectedness of capital markets with the wider financial system and brought into focus potential structural and regulatory vulnerabilities in **NBFI activities**”
IOSCO, 2021

Section I: Mutual fund data

Section II: Analysis of mutual fund linkages and cases

Mutual fund
IPO data

Portfolio
holding data

Market data

Exposure data

Section III: Policy discussion – perspective of risk management team

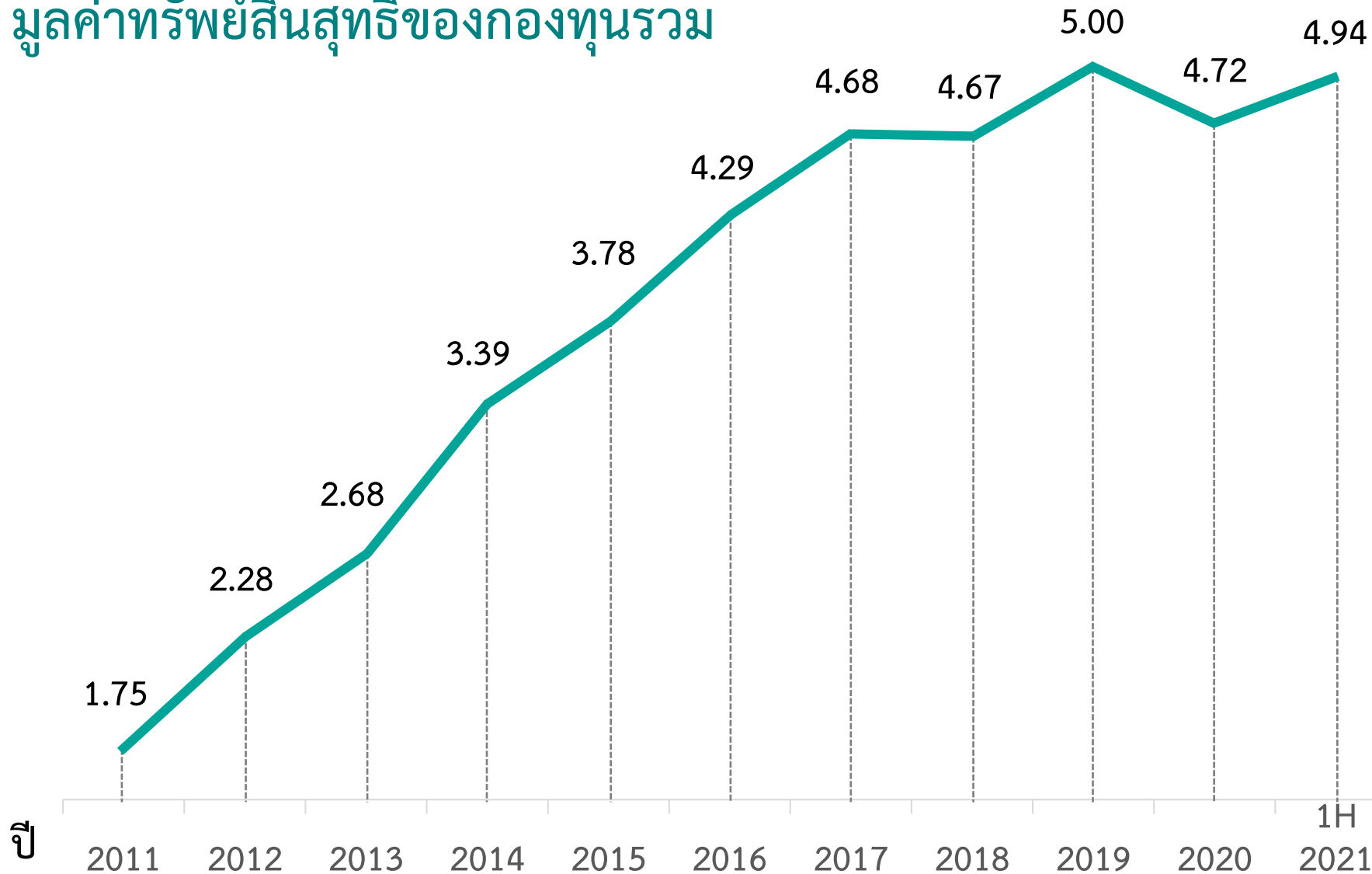
Section I

Mutual fund data

อุตสาหกรรมกองทุนรวมเติบโตขึ้นกว่า 2 เท่าตัวใน 10 ปี

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม

ประเภทของกองทุนรวม

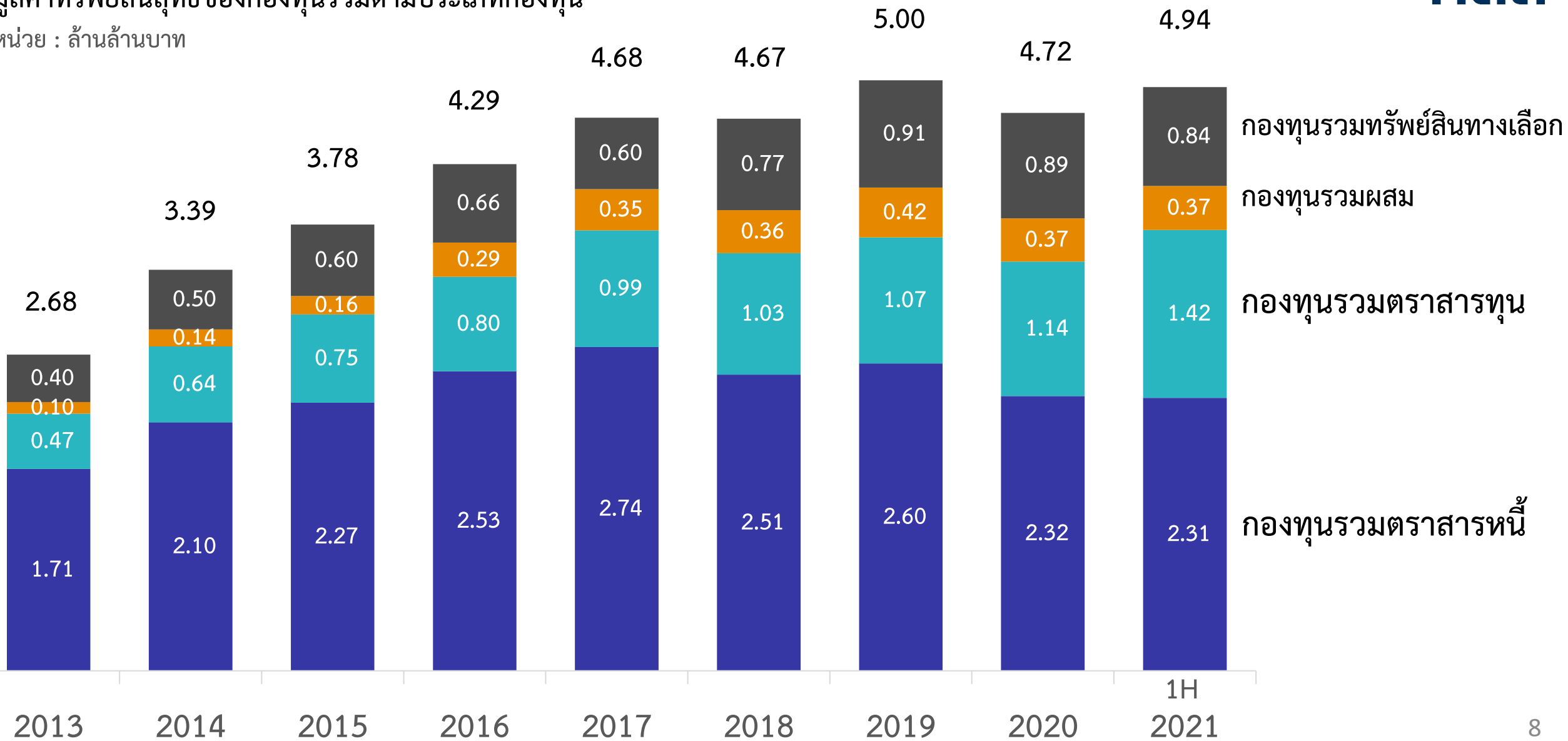

กองทุนรวมตราสารหนี้มีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิสูงที่สุด

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมตามประเภทกองทุน

หน่วย : ล้านบาท

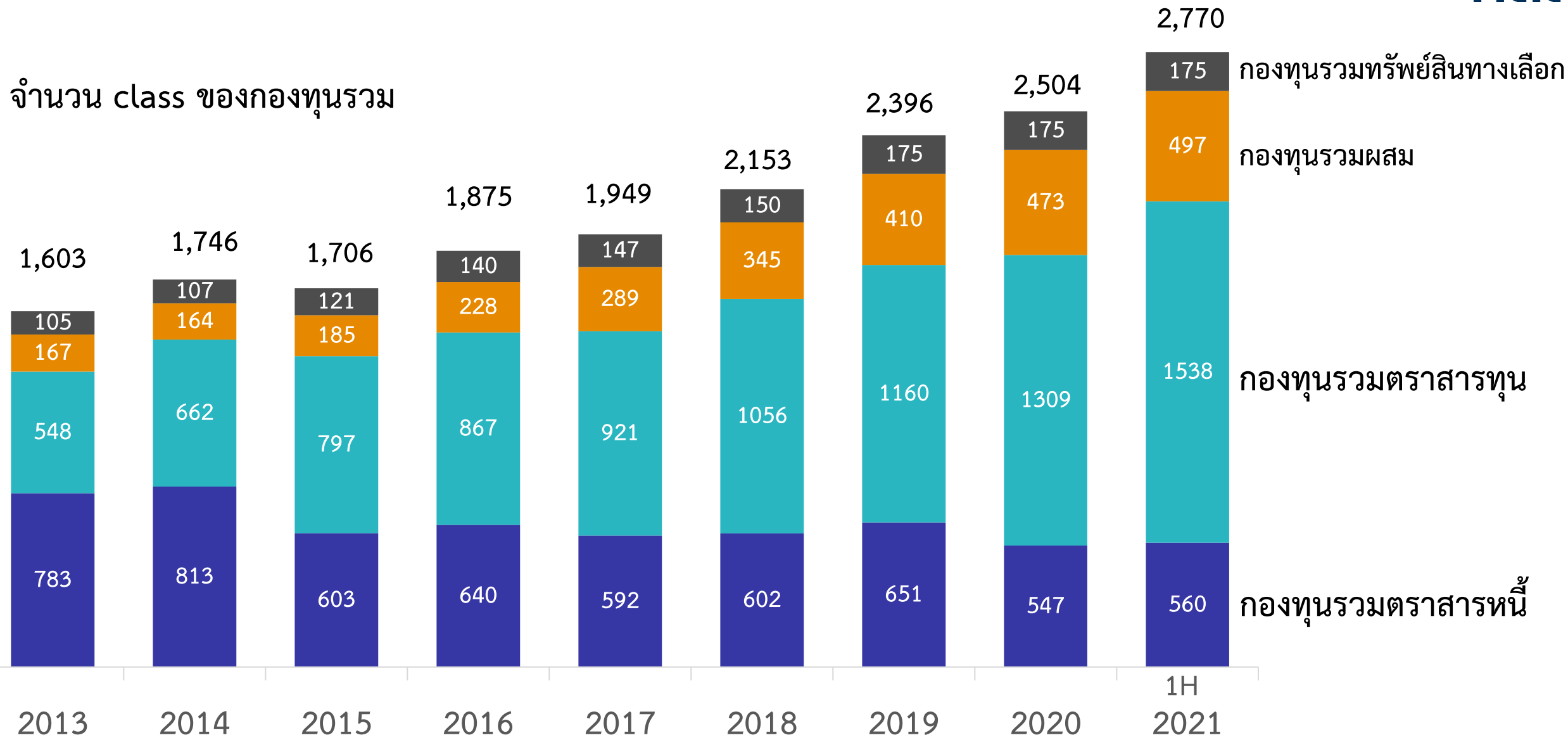

ผู้ลงทุนมีทางเลือกในการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้นผ่านจำนวน class ที่เพิ่มขึ้น

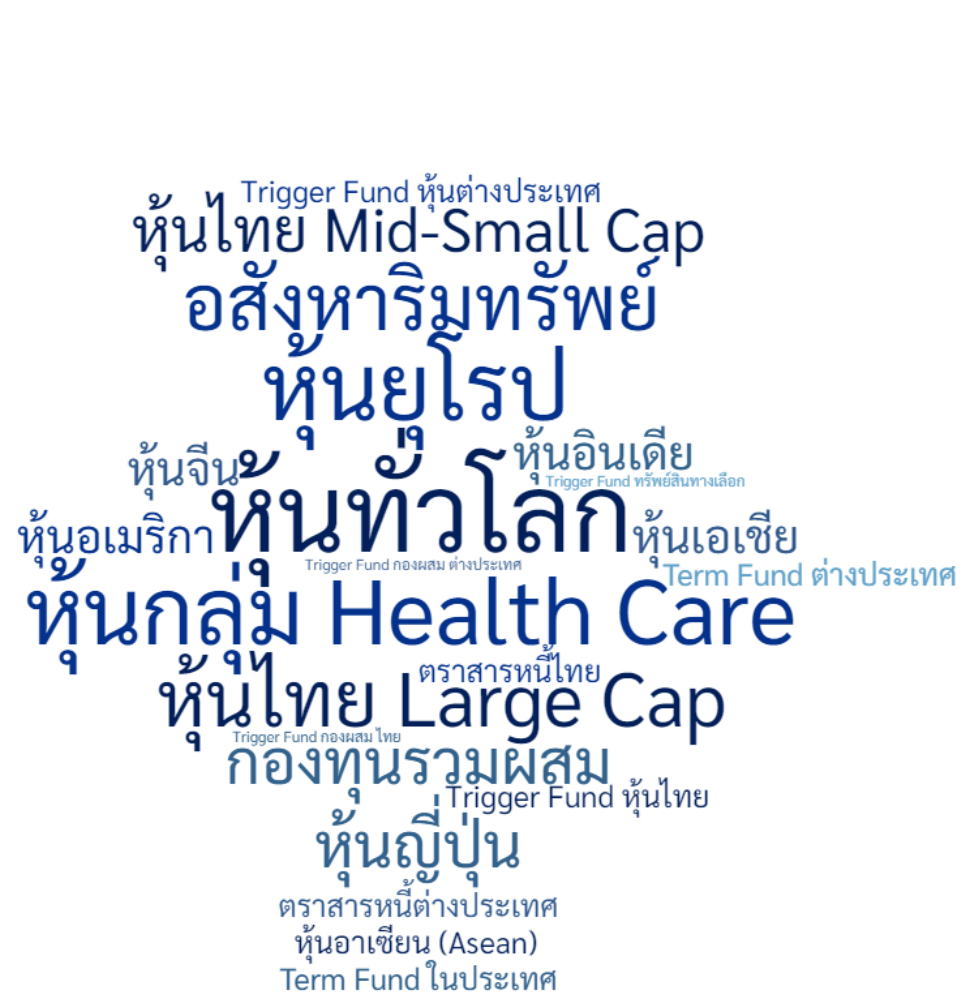

จำนวน class ของกองทุนรวม

ไม่รวมกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ กองทุนโครงสร้างพื้นฐาน และ REITs

นโยบายการลงทุนมีความหลากหลายมากขึ้น

2015

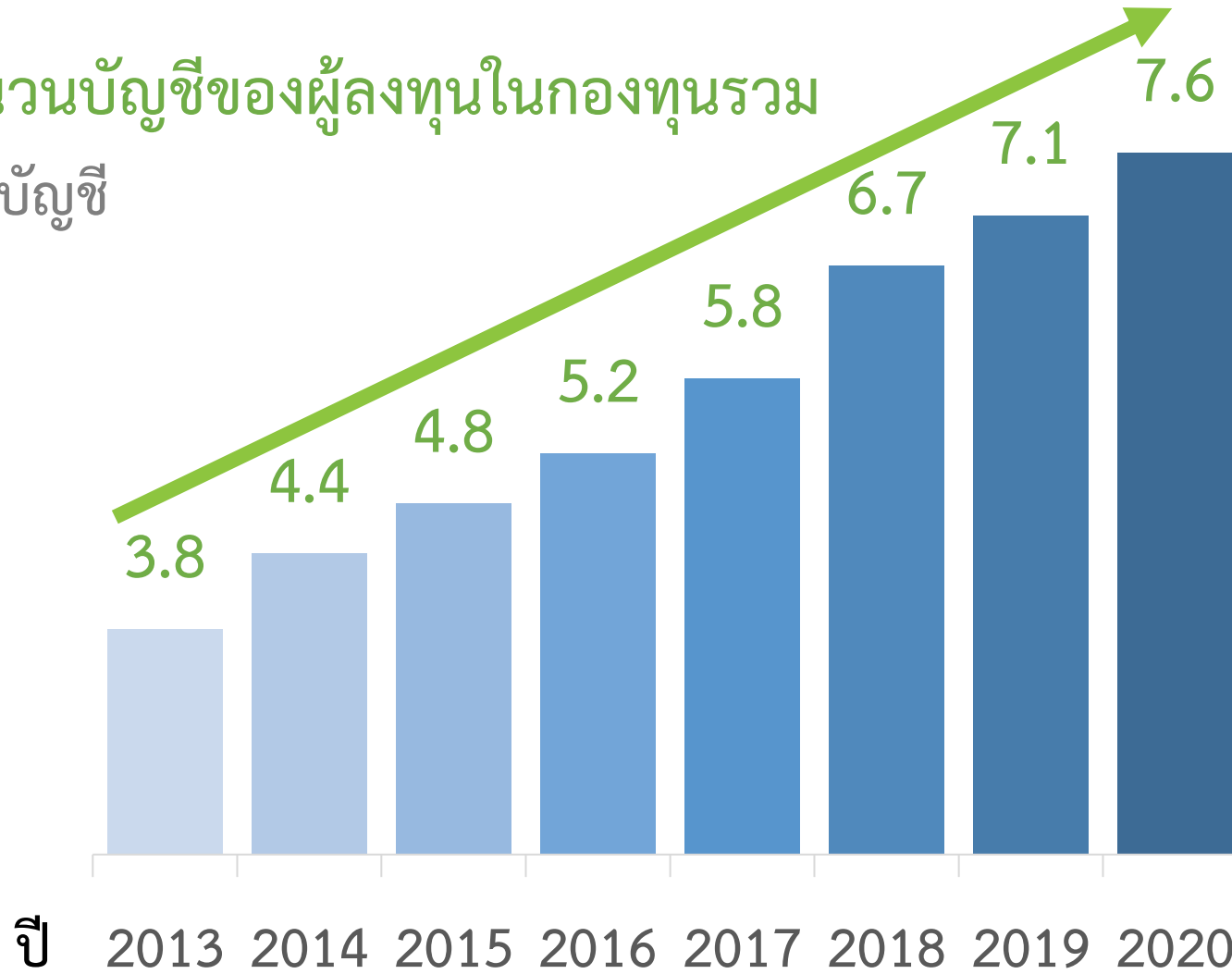

1H 2021

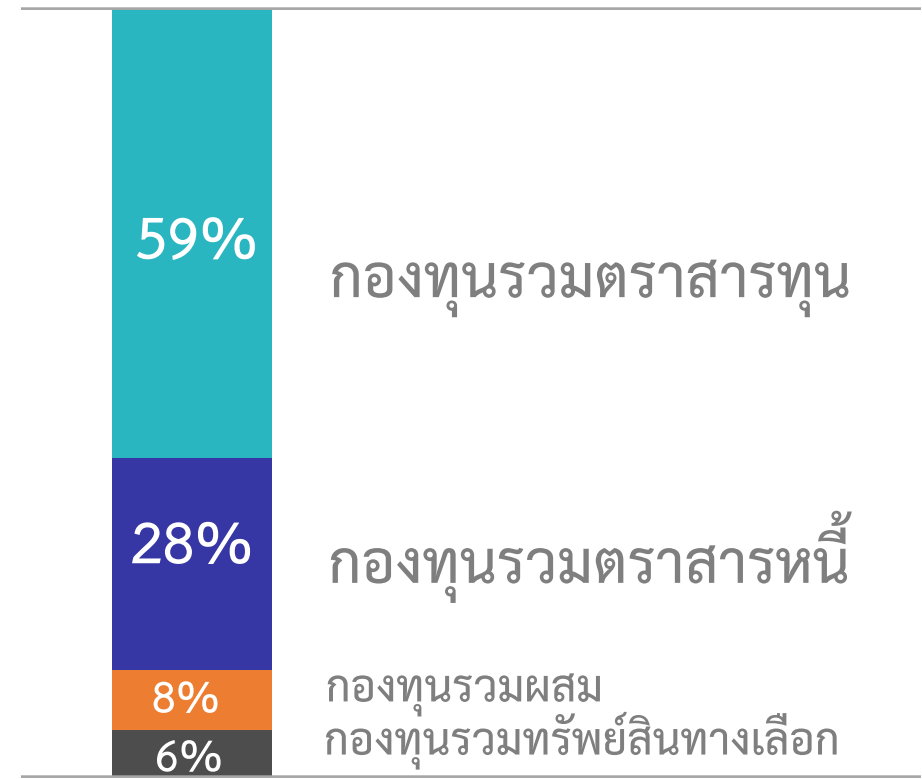
ผู้ถือหน่วยลงทุน 1 ราย ลงทุนในกองทุนรวมโดยเฉลี่ย 5 กองทุน

จำนวนบัญชีของผู้ลงทุนในกองทุนรวม
ล้านบัญชี

สัดส่วนบัญชี แต่ละประเภทกองทุน

ปี 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020

3.6	3.8	3.9	4.0	4.3	4.6	4.7	5.0
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

จำนวนบัญชีเฉลี่ยต่อผู้ถือหน่วยลงทุน 1 ราย

Section II

Analysis of mutual fund linkages and cases

กองทุนรวมมีความเชื่อมโยงและสามารถรับและส่งผ่านความเสี่ยงผ่านช่องทางต่าง ๆ

ความสัมพันธ์บริษัท ผ่านโครงสร้างผู้ถือหุ้น

- บริษัทแม่ – ลูก ธพ.
- บริษัทแม่ – ลูก บล.
- บริษัทแม่ – ลูก บริษัท
ต่างประเทศ

ความเชื่อมโยงผ่าน ลูกค้าและผู้ให้บริการ

- กลุ่มผู้ถือหุ้นลงทุน
- ตัวแทนขายหน่วยลงทุน

ความเชื่อมโยง ผ่านตลาดตราสาร

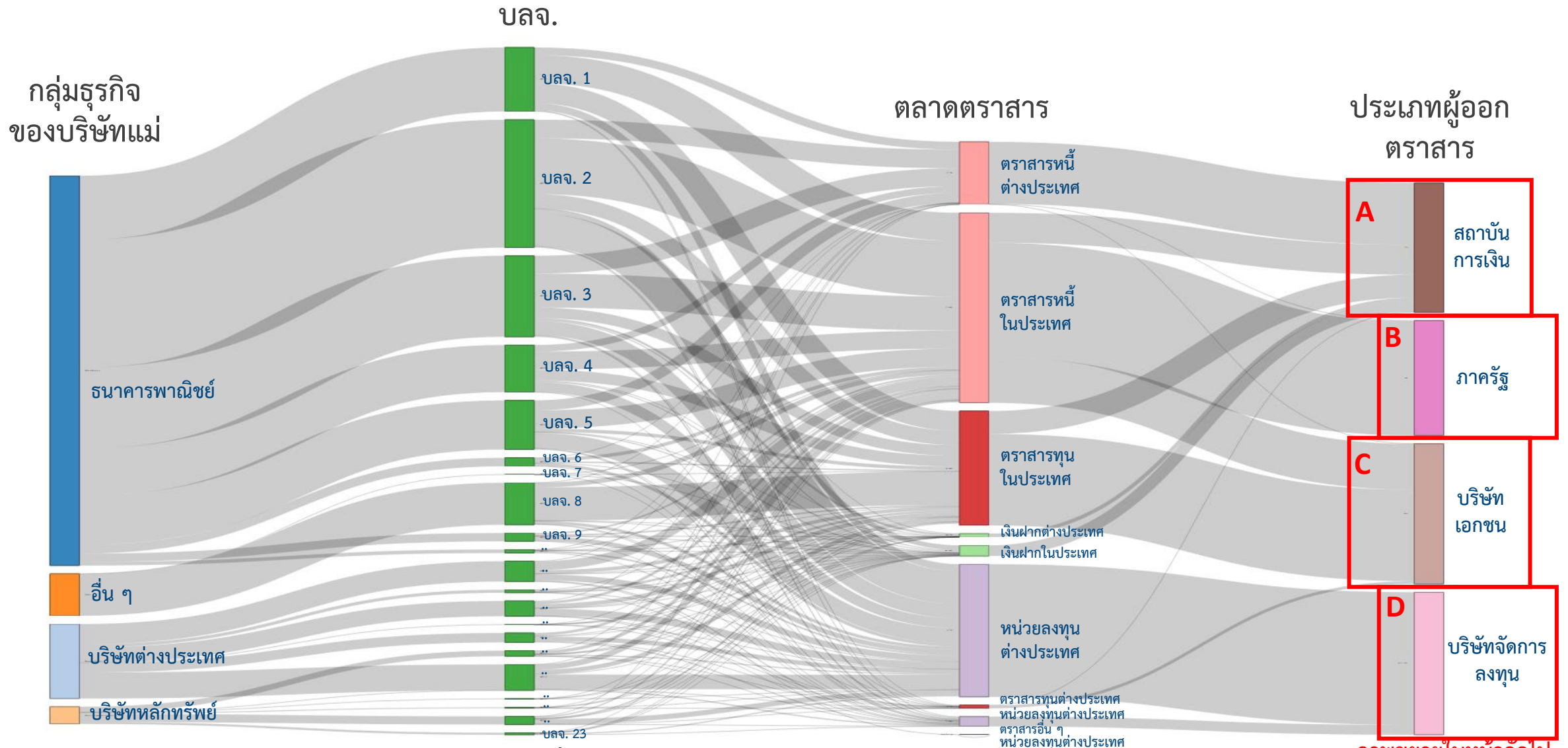
- sentiment
- อัตราผลตอบแทน
- ความผันผวน
- สภาพคล่อง

Common exposure ผ่านตราสารที่ลงทุน

- ตราสารทุน
- ตราสารหนี้
- เงินฝาก
- หน่วยลงทุนต่างประเทศ

การลงทุนของกองทุนรวมมี common exposure ในตลาดตราสาร ผู้ออกตราสาร และมีความสัมพันธ์กับธนาคารพาณิชย์ผ่านการถือหุ้นและการสนับสนุน

ภาพแสดงความเชื่อมโยงของธุรกิจจัดการลงทุนและการลงทุนของกองทุนรวม

ภาพขยายในหน้าถัดไป

การลงทุนของกองทุนรวมมี common exposure ในตลาดตราสารและผู้ออกตราสาร

สถาบันการเงิน

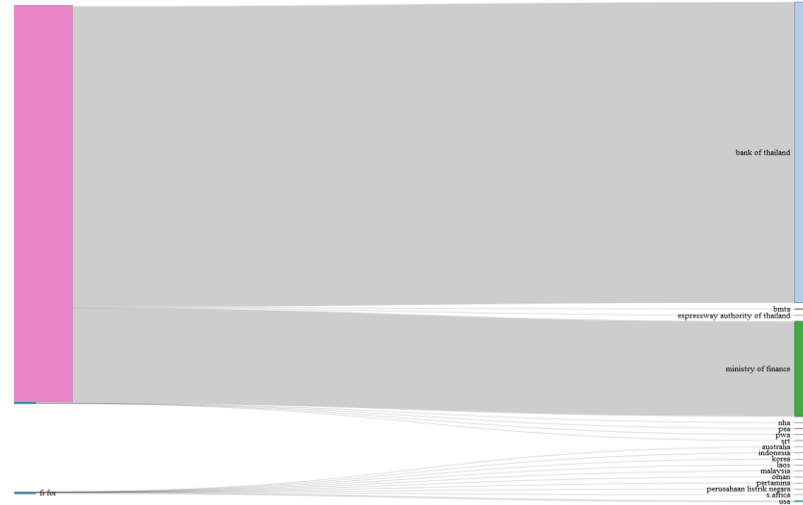
A.

181 financial institutions

ภาครัฐ

B.

16 countries

บริษัทเอกชน

C.

804 issuers

บริษัทจัดการลงทุน

D.

27 countries, 1368 funds

ภาพแสดงความเชื่อมโยงระหว่างประเภทผู้ออกตราสารและหลักทรัพย์ที่ลงทุน

รู้หรือไม่?

กองทุนรวม
ลงทุนใน

6,000 หลักทรัพย์

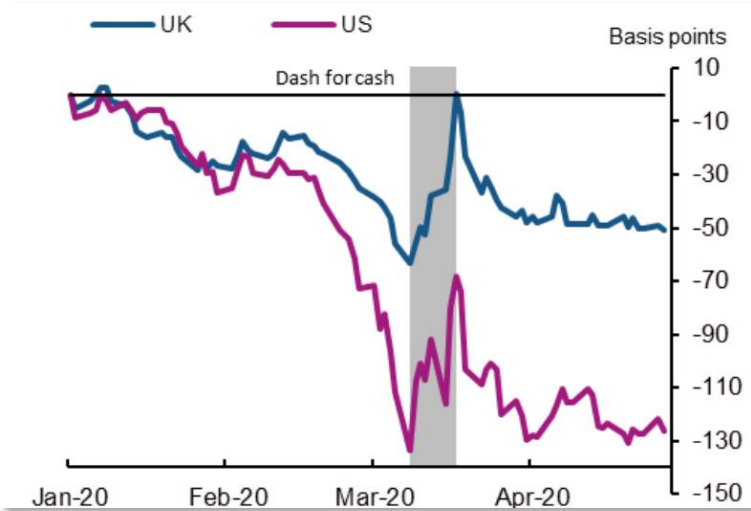
1,000 บริษัท

40 ประเทศทั่วโลก

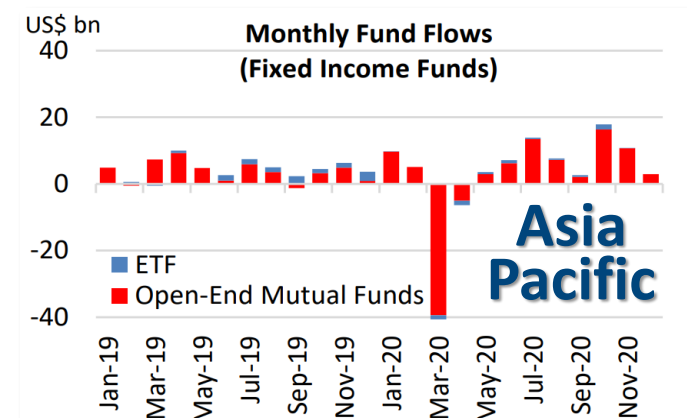
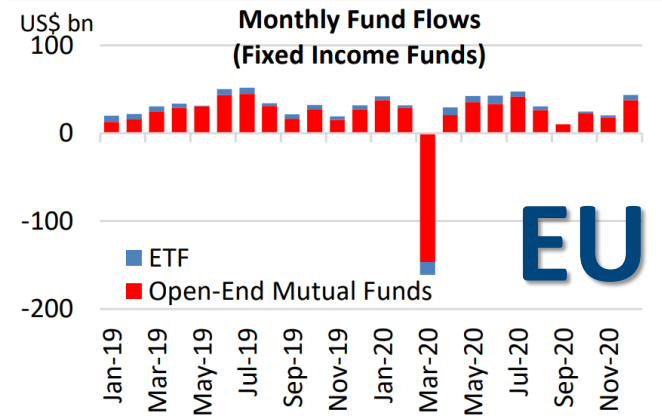
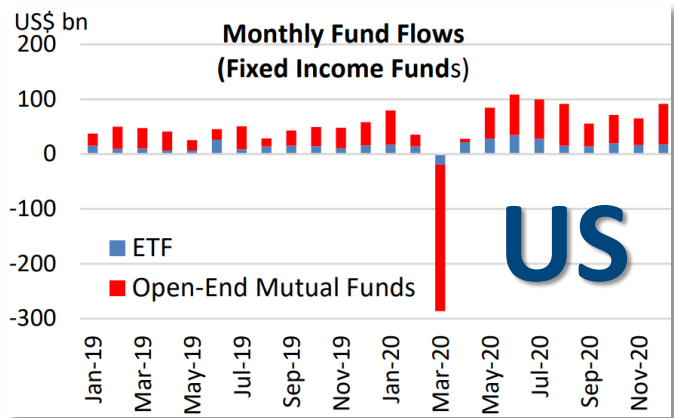

Covid-19 (1st wave) พบการเร่งไถ่ถอนกองทุนรวมตราสารหนี้

YTD 10 Year yield change

- Covid-19 มีนาคม 2020 นักลงทุนทั่วโลกวิตกต่อภาวะเศรษฐกิจในวงกว้างจนเกิดการขายตราสารเสี่ยงเพื่อลดความเสี่ยง
- กองทุนรวมตราสารหนี้ทั่วโลกถูกไถ่ถอนในปริมาณมาก
- กองทุนรวมเร่งขายตราสารหนี้ออกในตลาดเพื่อให้สามารถชำระคืนค่าไถ่ถอนได้ทันกำหนดเวลา
- ราคาตราสารหนี้ในตลาดผันผวนเพิ่มขึ้น

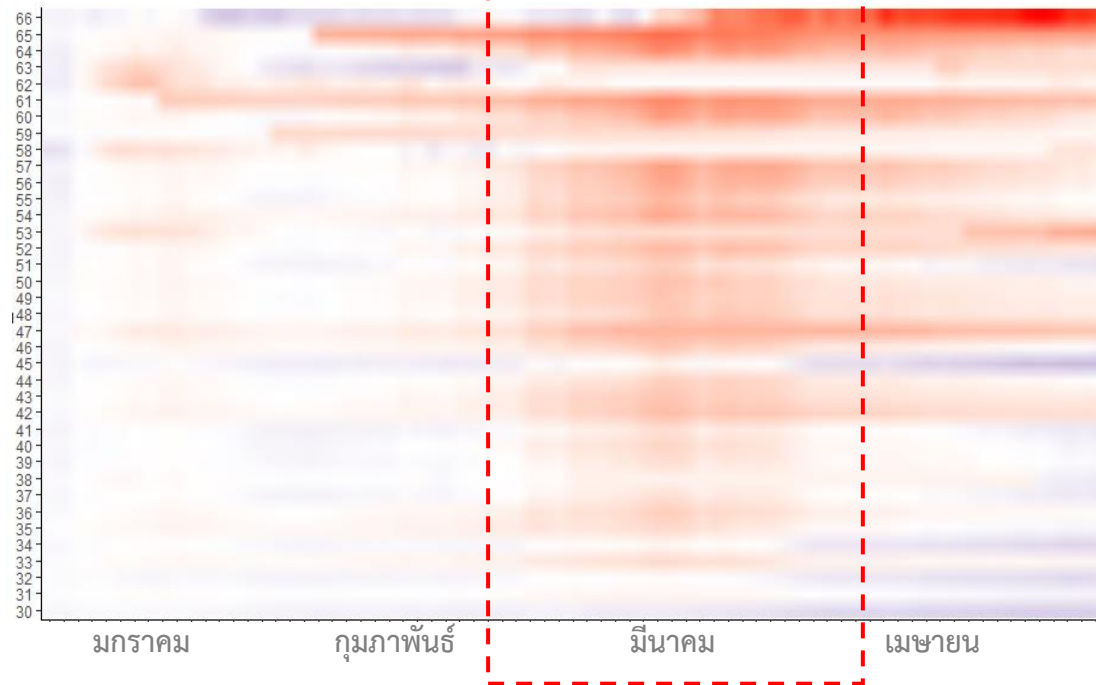

อัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นทำให้กองทุนรวมตราสารหนี้ได้รับผลกระทบ

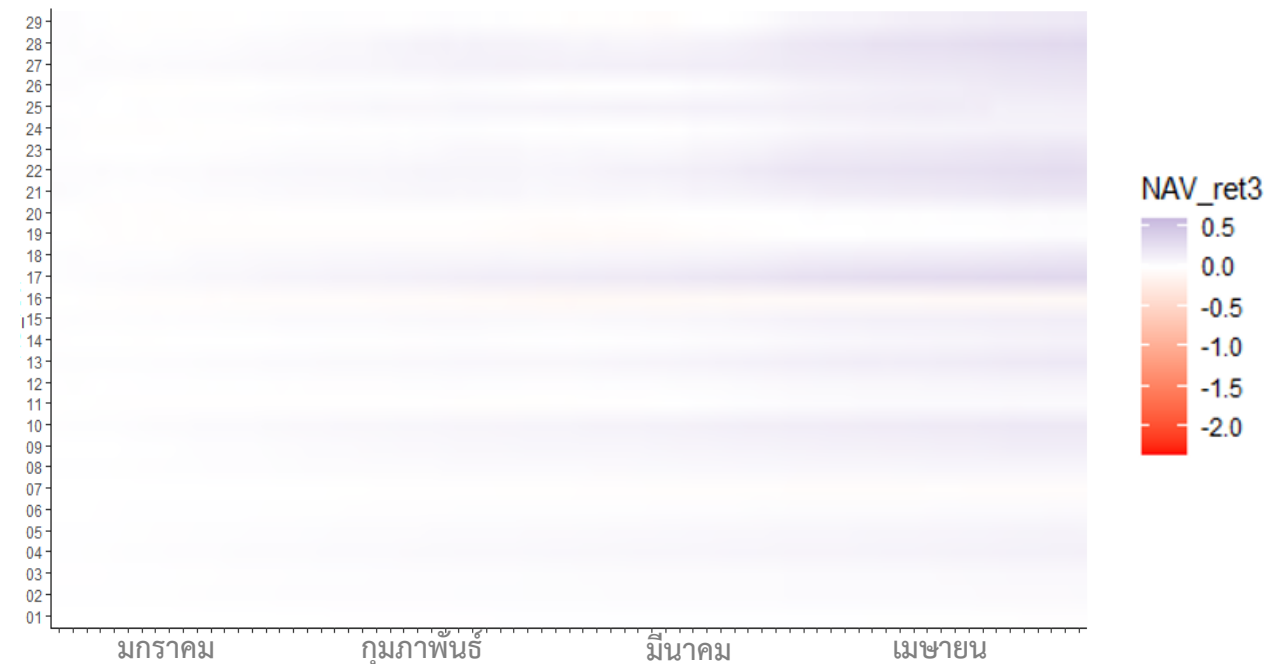
อัตราผลตอบแทนที่ปรับเพิ่มขึ้นอย่างมากส่งผลให้กองทุนรวมตราสารหนี้ Daily FI มีราคาหน่วยลงทุนลดลงพร้อมกันในกองทุนกลุ่มที่มีความผันผวนสูง

ภาพแสดงอัตราผลตอบแทนกองทุนรวม Daily FI สองกลุ่ม ในช่วง มกราคม – เมษายน 2020

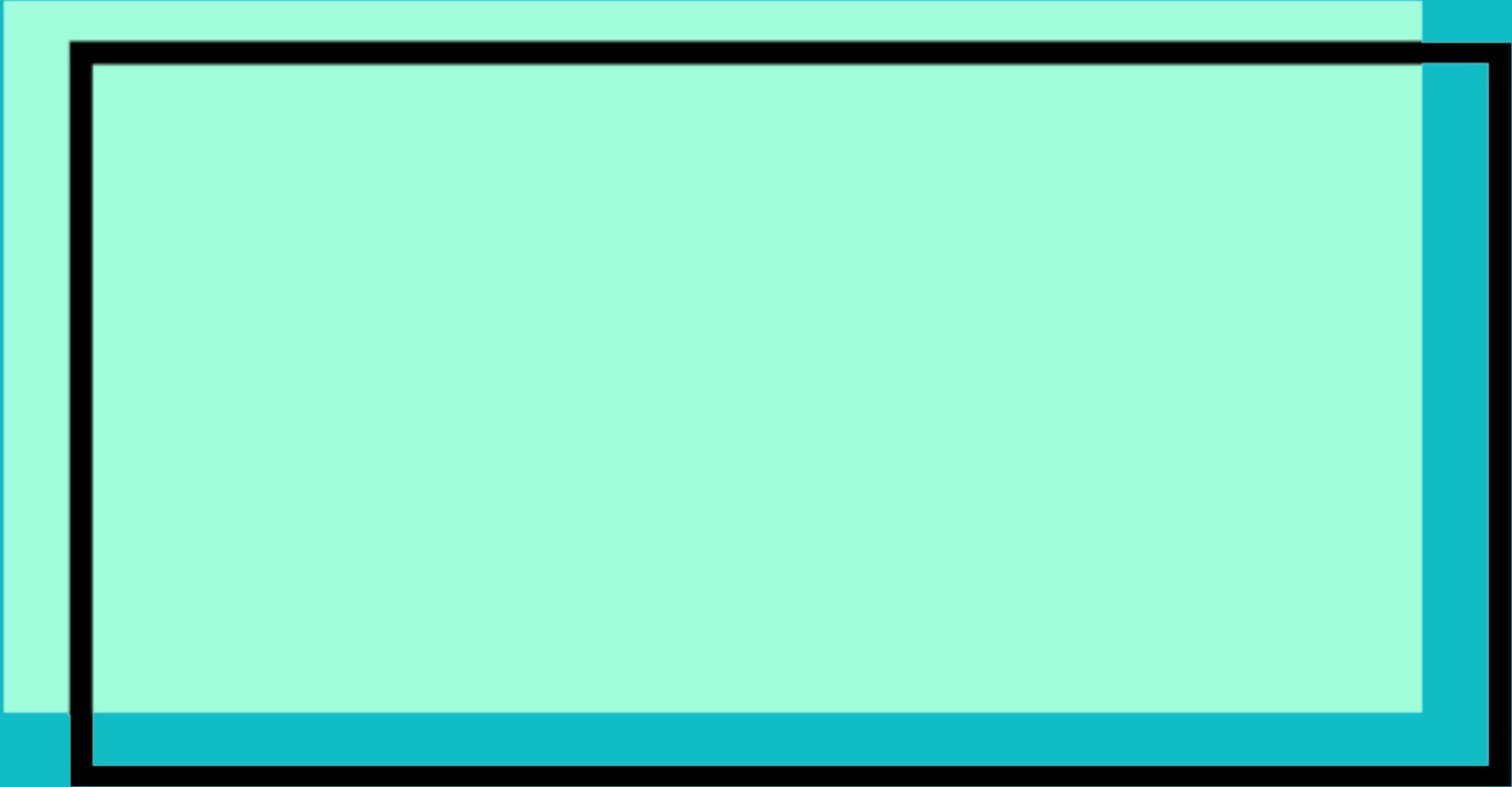
กองทุนรวมตราสารหนี้ Daily FI กลุ่มที่มีความผันผวนสูง

กองทุนรวมตราสารหนี้ Daily FI กลุ่มที่มีความผันผวนใกล้เคียงกับ MMF

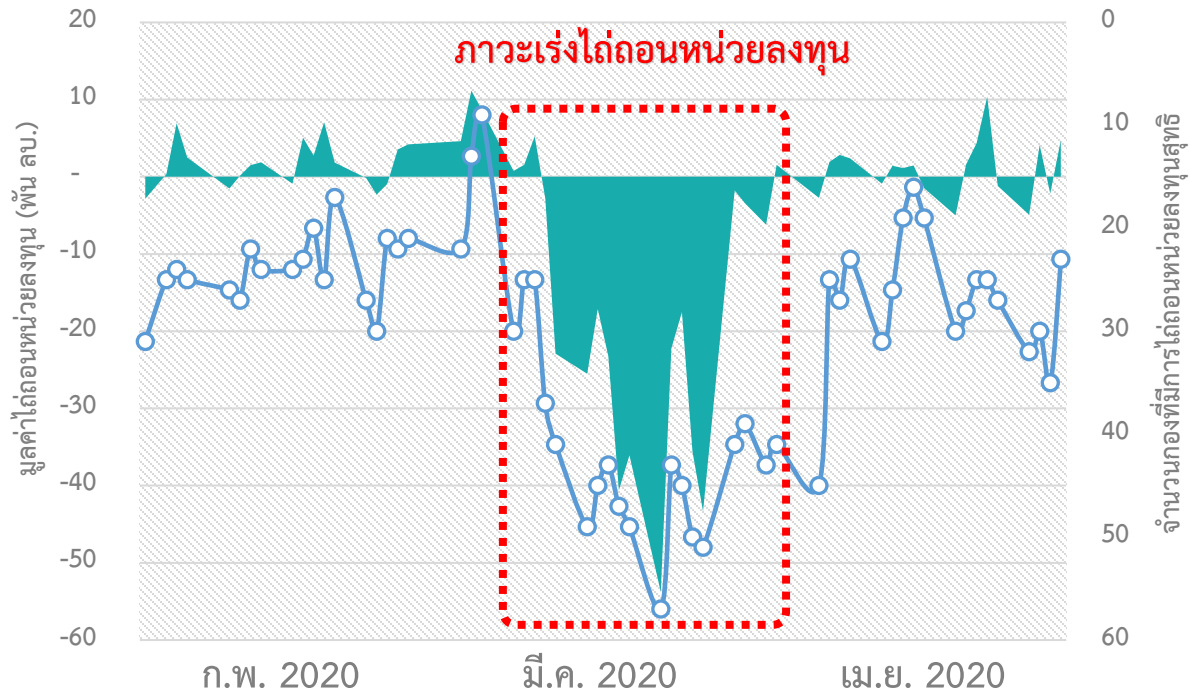
- ลำดับเลขแสดงแทนชื่อกองทุนรวม
- ค่าแถบสีแสดงผลจากอัตราผลตอบแทนเฉลี่ย 3 วันทำการ

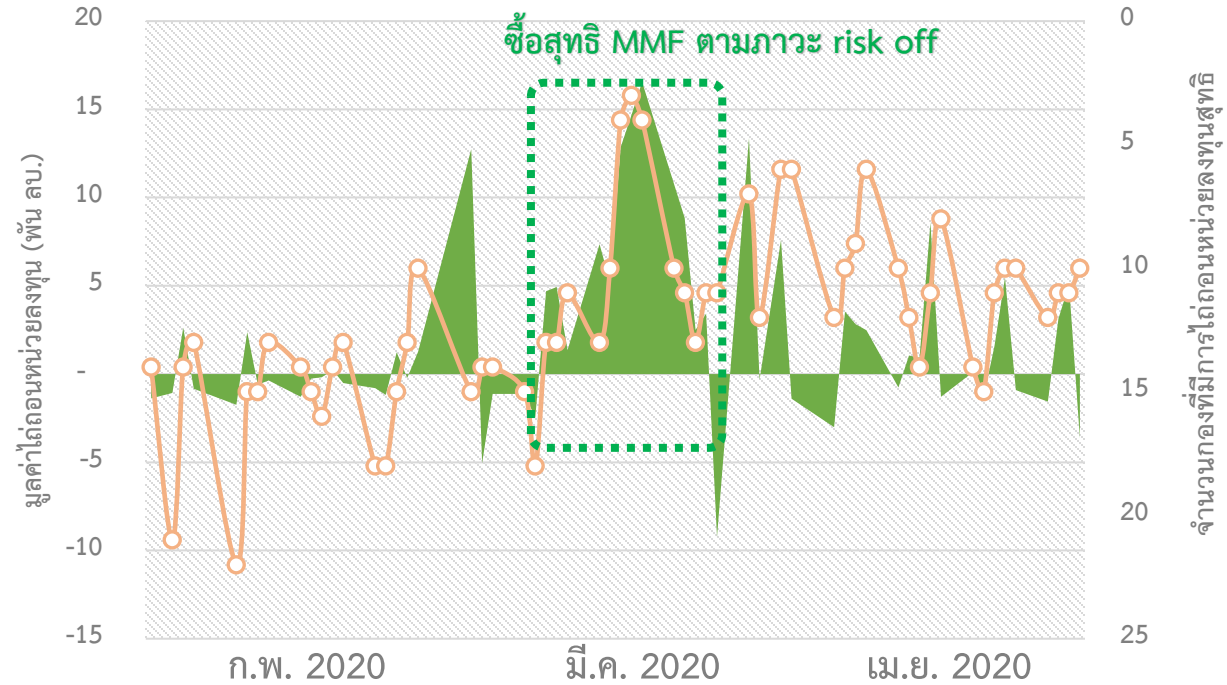
Covid 19 (1st wave) ส่งผลให้มีเงินไหลออกจากกองทุนรวมตราสารหนี้ไทยกว่า 3 แสน ลบ.

ความกังวลของนักลงทุนทำให้มีการไถ่ถอน Daily FI อย่างต่อเนื่องในเกือบทุกกองทุนส่งผลให้มีการเร่งขายตราสารปริมาณมากในตลาดตราสารหนี้ ขณะที่บางส่วนย้ายไปลงทุนที่เสี่ยงต่ำกว่า

ภาพแสดงมูลค่าการซื้อขายหน่วยลงทุน Daily FI

ภาพแสดงมูลค่าการซื้อขายหน่วยลงทุน MMF

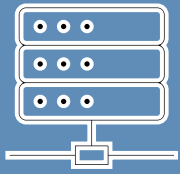

- ธุรกิจจัดการลงทุนรวมมีความเชื่อมโยงในด้าน common exposure สูง สามารถรับและส่งผ่านความเสี่ยงในแหล่งเดียวกันได้
- ความสัมพันธ์ระหว่าง บลจ. กับธนาคารพาณิชย์ผ่านการถือหุ้นและการสนับสนุนเป็นช่องทางสำคัญที่จะนำไปสู่ความเสี่ยงเชิงระบบ
- การติดตามและจัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากกองทุนรวมเป็นช่องทางที่สามารถส่งผ่านความเสี่ยงไปยังภาคส่วนอื่นได้รวดเร็ว

Section III

Policy discussion – perspective of risk management team

จากความเชื่อมโยงที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่ากระบวนการติดตามและจัดการ ความเสี่ยงควรมีการยกระดับให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

1. ข้อมูลและระบบ
ติดตามความเสี่ยง

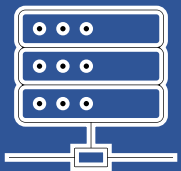

2. หลักเกณฑ์
ที่มีประสิทธิภาพ

3. ร่วมมือกับ
ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ข้อมูลและจัดทำระบบติดตามความเสี่ยง

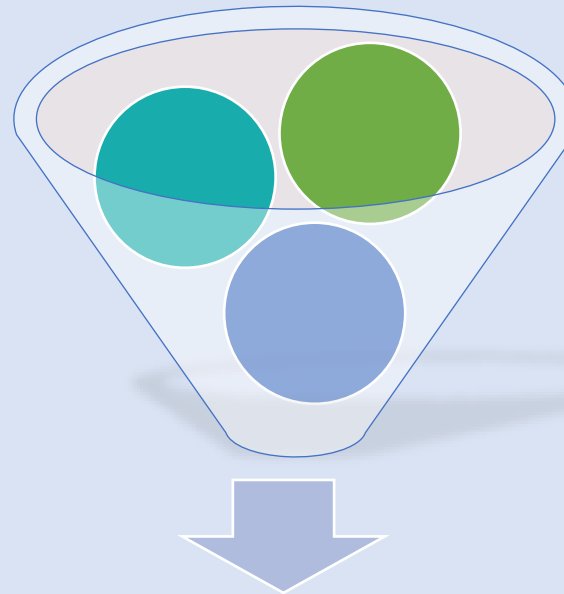

Data

Dashboard & Report

data process

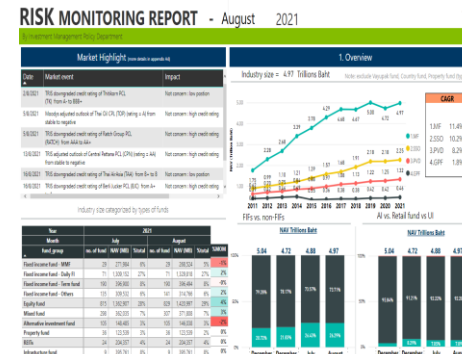
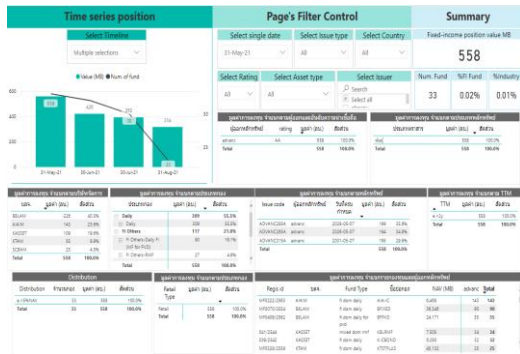

data management

- การออกแบบข้อมูล
- การพัฒนาข้อมูล
- การจัดเก็บ
- การนำไปใช้
- data privacy

data base

- Portfolio holding
- cashflow
- capital
- distribution channel

Liquidity Risk Indicator (LRI)

ตัวชี้วัดปัจจัยที่มีผลต่อสภาพคล่องของกองทุนรวม

1. Growth in illiquid assets (GIA)

2. Bond market conditions

3. Unit NAV dropped

4. Net Redemption

5. Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Business Continuity Plan (BCP)

- ตรวจสอบข้อมูลเชิงลึก
- กำหนดขั้นตอนการประสานงาน
- จัดเตรียมนโยบายที่จำเป็นเพื่อรองรับสถานการณ์

Systemic Risk dashboard

ตัวชี้วัดปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อตลาด

- Risk of fire sales
- Risk of market impact
- Risk of concentration
- Risk of spillover to Financial Institutions

วิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้งานแบบจำลอง LRI

LRI สามารถแสดงค่าความเสี่ยงได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Bond mkt

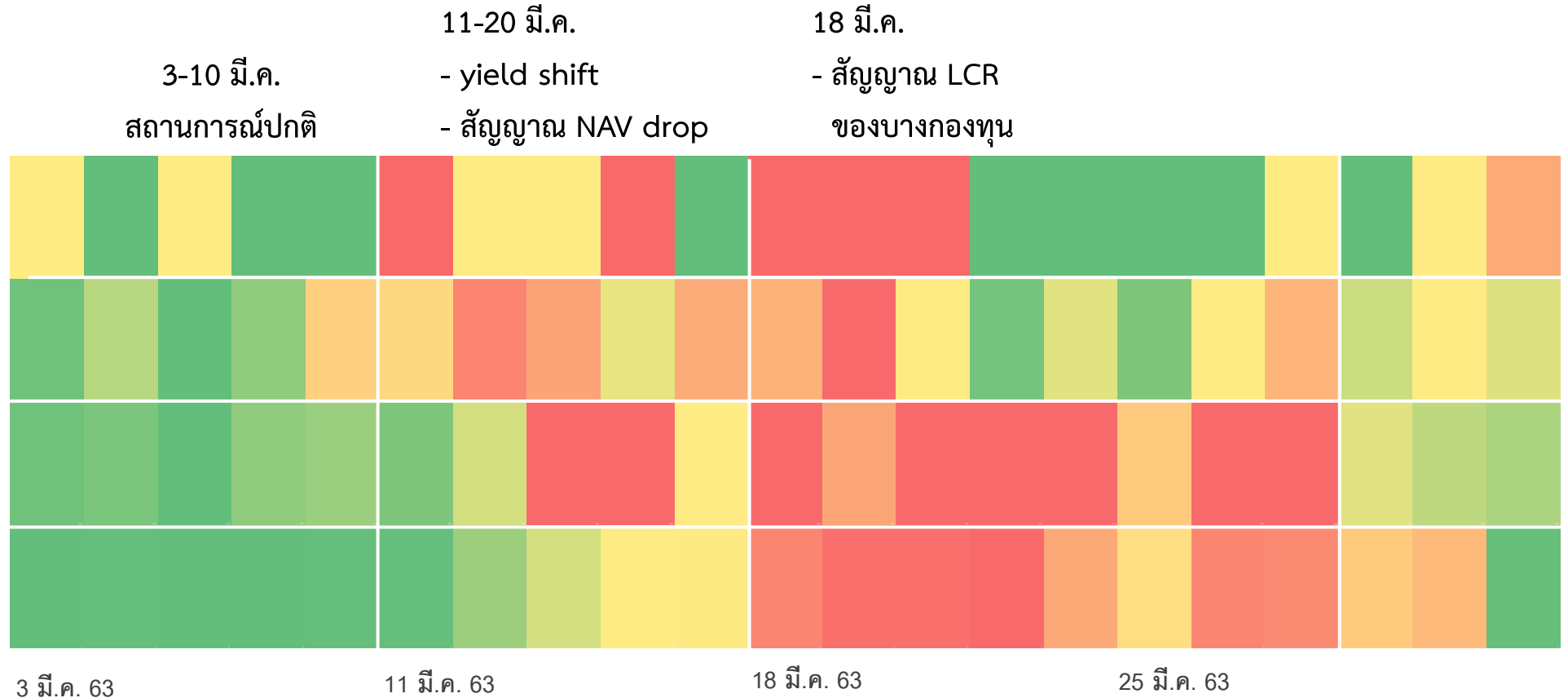
NAV drop

Net red.

LCR

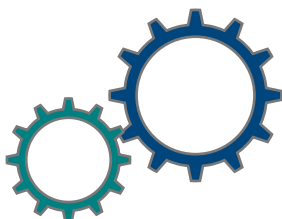

พัฒนาหลักเกณฑ์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้ บลจ. มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่รัดกุม และมี Liquidity Management Tools ที่สอดคล้องกับแนวทางสากล เพื่อความเป็นธรรมของผู้ลงทุน ลดความเสี่ยงเชิงระบบ

เน้นการมีส่วนร่วมกับภาคธุรกิจ
ด้วยการให้สมาคมธุรกิจ
จัดการลงทุนกำหนด
หลักเกณฑ์ในรายละเอียด

Liquidity Management Tools

pass on transaction cost

liquidity fee

swing pricing

anti-dilution levies
(ADLs)

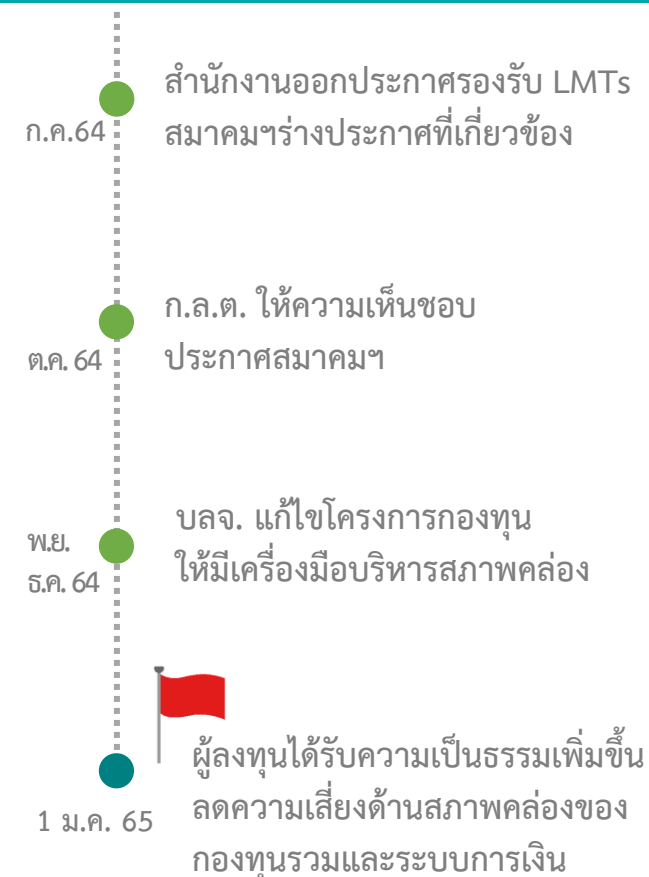
กลุ่มลดหรือชะลอแรงซื้อขาย

notice period

redemption gate

side pocket

suspension of
dealings

ยกระดับความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านโครงการสำคัญ

ยกระดับความร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจและหน่วยงานกำกับดูแลอื่น
เพื่อประโยชน์ในการการแลกเปลี่ยนมุมมองและช่วยให้การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Supervisory Stress Test

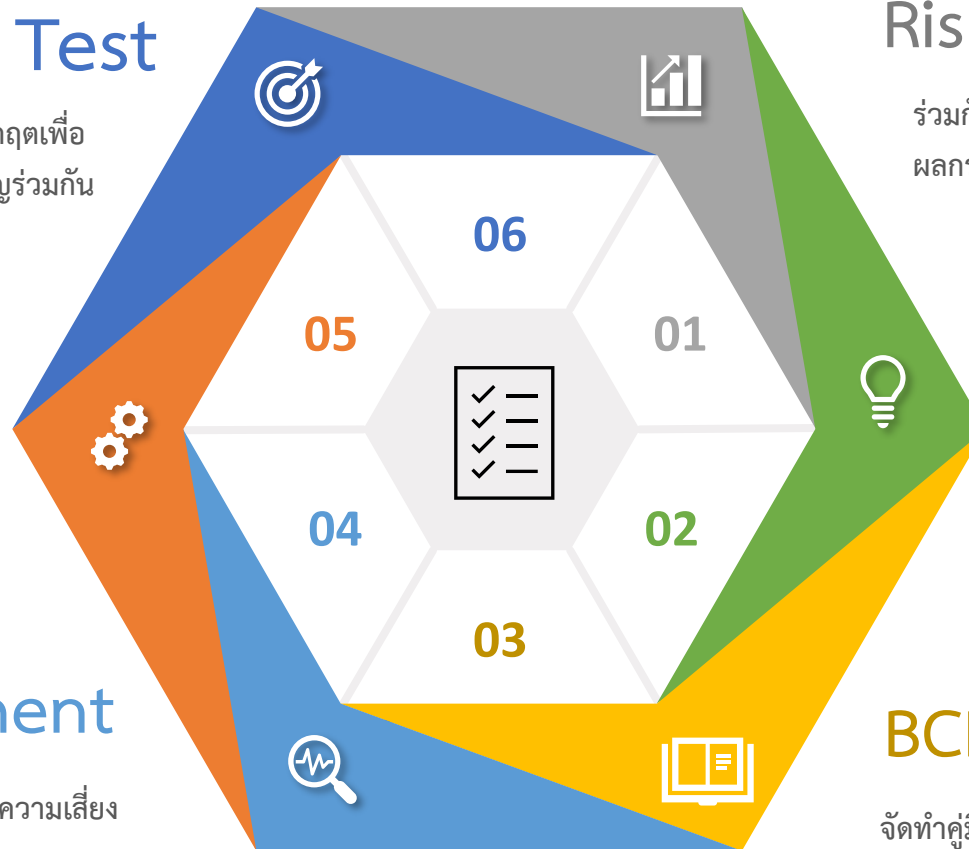
ร่วมกับ บลจ. ทดสอบภาวะวิกฤตเพื่อ
ประเมินผลกระทบที่มีนัยสำคัญร่วมกัน

กิจกรรม Crisis Simulation

ร่วมกับ บลจ. ทดสอบแผน BCP เพื่อให้มั่นใจ
ว่า บลจ. สามารถใช้แผนได้ตามขั้นตอน

Reporting Enhancement

พัฒนาฐานข้อมูลสำหรับการติดตามความเสี่ยง
ของกองทุนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

Risk Assessment Matrix

ร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลภาคการเงิน การประเมิน
ผลกระทบจากความเสี่ยงในระดับมหัศจรรย์

Tabletop exercise

ร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลภาคการเงิน
ซักซ้อมแผนการประสานงานระหว่างกัน
เพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินในระบบการเงิน

BCP & Playbook

จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเพื่อรองรับการดำเนินการกรณี
เกิดสถานการณ์ความเสี่ยงกับอุตสาหกรรมกองทุนรวม

“Regulators have a role to play to protect investors,
to maintain fair, efficient and transparent markets,
and to seek to address **SYSTEMIC RISKS**”

IOSCO, 2018